

EBA/GL/2023/05

13.6.2023 г.

Насоки за изменение на Насоки EBA/GL/2022/01 относно подобряване на възможността за реструктуриране за институции и органи за реструктуриране съгласно членове 15 и 16 от Директива 2014/59/ЕС (Насоки относно възможността за реструктуриране) с цел въвеждане на нов раздел относно тестването на възможността за реструктуриране

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на настоящите насоки

1. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на Европейския банков орган (ЕБО) за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как следва да се прилага правото на Съюза в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, следва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорните си процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 25.10.2023 компетентните органи трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, а в противен случай — да изложат причините за неспазването им. Ако в посочения срок не постъпи уведомление, ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да се изпращат чрез подаване на формуляра, достъпен на уебсайта на ЕБО, като се посочи референтен номер „EBA/GL/2023/05“. Уведомленията следва да бъдат подадени от лица с подходящите правомощия за докладване за наличието на съответствие от името на своите компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването също трябва да се докладва пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. С настоящите насоки се изменят насоките относно подобряване на възможността за реструктуриране на институции и органи за реструктуриране съгласно членове 15 и 16 от Директива 2014/59/ЕС от 13 януари 2012 г. (EBA/GL/2022/01)² („Насоките“).
6. Разпоредбите на Насоките, които не се изменят с настоящите насоки, остават в сила и продължават да се прилагат.

3. Дата на въвеждане

7. Настоящите насоки се прилагат от 1 януари 2024 г.

4. Изменения на Насоките за възможността за реструктуриране³

8. Точка 5 от насоките относно възможността за реструктуриране се изменя, както следва:

„5. В настоящите насоки се уточняват, като се имат предвид член 10, параграф 5 и член 11, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС⁴, специфичните за инструментите за реструктуриране действия, които институциите, включително субектите, посочени в член 1, параграф 1 („институциите“), и органите за реструктуриране следва да предприемат за подобряване на възможността за реструктуриране на институции, групи

² <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/guidelines-institutions-and-resolution-authorities-improving-resolvability>

³ Насоки EBA/GL/2022/01 относно подобряване на възможността за реструктуриране за институции и органи за реструктуриране съгласно членове 15 и 16 от Директива 2014/59/ЕС (Насоки относно възможността за реструктуриране).

⁴ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

и групи за реструктуриране в контекста на оценката на възможността за реструктуриране, извършвана от органите за реструктуриране съгласно членове 15 и 16 от посочената директива.“

9. Точка 7 от насоките относно възможността за реструктуриране се изменя, както следва:

„7. Настоящите насоки не се прилагат спрямо институции, в чийто план за реструктуриране или в плана за реструктуриране на групата, към която спадат, се предвижда те да бъдат ликвидирани по обичайния ред в съответствие с приложимото национално законодателство. В случай на промяна на стратегията, по-специално от ликвидация към реструктуриране, насоките се прилагат не по-късно от три години от датата на одобряване на плана за реструктуриране с новата стратегия за реструктуриране, с изключение на раздел 4.6, който се прилага не по-късно от една година от тази дата.“

10. Точка 10 от насоките относно възможността за реструктуриране се изменя, както следва:

„10. За институциите, които са част от група, подлежаща на консолидиран надзор съгласно членове 111 и 112 от Директива 2013/36/ЕС, насоките се прилагат на нивото на всяка група за реструктуриране и където е приложимо — и на индивидуално ниво. Раздел 4.6 и раздел 4.7 се прилагат и на равнището на трансграничните дъщерни предприятия, които не са субекти за реструктуриране, когато минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения, предвидено в член 45е от Директива 2014/59/ЕС, надвишава сумата, достатъчна за покриване на загубите в съответствие с член 45в, параграф 2, първа алинея, буква а) от посочената директива.

11. Заглавието на раздел 3 от насоките относно възможността за реструктуриране се изменя, както следва:

„3. Въвеждане и преходни разпоредби“

12. След точка 13 от насоките относно възможността за реструктуриране се добавят нови точки 13а, 13б и 13в, както следва:

„13а. Институциите следва да представят на органите за реструктуриране първия доклад за самооценка, посочен в точка 124, до 31 декември 2024 г.

13б. Чрез дерогация от точка 132 органите за реструктуриране следва да съобщат до 31 декември 2025 г. първата програма за тестване на възможността за реструктуриране, посочена в точка 130.

13в. Институциите, посочени в точка 138, следва да представят на органите за реструктуриране първия главен оперативен протокол, посочен в същата точка, до 31 декември 2025 г.“

13. Точка 5б, буква д) се изменя, както следва:

„д. окончателно одобряване на основните продукти и гарантиране на подходящи механизми за делегиране в това отношение, като част от подходящи механизми за вътрешен контрол и достоверност (например отчетните образци за докладване за целите на реструктурирането и доклад за самооценка);

14. След раздел 4.5 в насоките се вмъкват нови раздели 4.6, 4.7 и 4.8 със съответно точки 124—129, 130—137 и 138—142, както следва:

4.6. Доклад за самооценка

124. Най-малко веднъж на всеки две години институциите следва да изготвят и представят на съответния орган за реструктуриране доклад, в който оценяват самостоятелно дали отговарят и в каква степен отговарят на възможностите, посочени в раздели 4.1—4.5 и 4.8 от настоящите насоки, както и в раздели 4 и 5 от насоките относно прехвърлимостта с цел допълване на оценката на възможността за реструктуриране при стратегиите за прехвърляне (Насоки относно прехвърлимостта)⁵, и като вземат предвид всяка обратна информация, получена от органите в рамките на двете години, включително, наред с другото, следните елементи:

- а. степен, в която е постигната възможността (ниска, средна, висока, неприложимо);
- б. описание на начина, по който е постигната възможността или защо се счита за неприложимо съгласно буква а);
- в. оценка на пропуските във възможността за реструктуриране, както е посочено в настоящите насоки, и тези на институцията, за това как тези пропуски могат да бъдат отстранени и до кога;
- г. описание на начина, по който възможността е включена в обичайната практика (ОП);
- д. описание на начина, по който възможността е свързана с планирането на възстановяването на институцията (напр. дали уговорките за оперативна непрекъсваемост при реструктуриране също така подпомагат варианти за възстановяване, като например продажби, или дали механизмите за възстановяване се използват в подкрепа на реструктурирането);
- е. всяка извършена вътрешна или външна оценка на начина, по който тези насоки са били приложени от институцията, включително вътрешни или външни одитни доклади, оценки на външни консултанти, симулации или надзорни прегледи;

⁵ Насоки ЕВА/GL/2022/11 за институциите и органите за реструктуриране с цел допълване на оценката на възможността за реструктуриране за стратегиите за прехвърляне (Насоки за прехвърлимостта).

ж. всяка допълнителна тема, определена от съответния орган за реструктуриране (напр. поуки, извлечени от неотдавнашен спад или събитие на пазара).

125. В резюмето на своята самооценка, посочено в точка 124, институциите следва да:

- а. обяснят своето разбиране за стратегията за реструктуриране, както е определена от органа за реструктуриране, и за своята роля и ролята на органа/-ите при изпълнението на тази стратегия;
- б. опишат своята рамка за тестване и предоставяне на гаранции, която им позволява да гарантират своята способност за подпомагане на изпълнението на стратегията за реструктуриране на постоянна основа;
- в. обобщят своята самооценка по ключови области на възможността за реструктуриране, както следва:
 - i. управление;
 - ii. непрекъсваемост на дейността при реструктуриране (OCIR) и достъп до ИФП⁶;
 - iii. способност за поемане на загуби и рекапитализация;
 - iv. ликвидност и финансиране в режим на реструктуриране;
 - v. УИС⁷;
 - vi. комуникация;
 - vii. прехвърлимост и реорганизация.

126. Докладите следва да се предоставят от институциите на органа за реструктуриране най-малко на всеки две години. Първият доклад следва да бъде представен до 31 декември 2024 г.

127. В контекста на трансграничните групи за реструктуриране докладът за самооценка следва да се предостави или от субекта за реструктуриране на органа за реструктуриране на ниво група (или на съответния орган за реструктуриране в случай на стратегия за реструктуриране „с множество входни точки“), или от субекта, който не е субект за реструктуриране, на местния орган за реструктуриране.

⁶ Инфраструктури на финансовите пазари.

⁷ Управленски информационни системи.

128. Когато се изготвя, самооценката на субекта, който не е субект за реструктуриране, следва да бъде разработена въз основа на стратегията за реструктуриране на групата и в координация със субекта за реструктуриране.
129. За целите на доклада за самооценка, посочен в точка 124, институциите следва да спазват формата, предоставен от техния орган за реструктуриране.

4.7. Многогодишна програма за тестване

130. Органите за реструктуриране следва, като вземат предвид доклада за самооценка, посочен в раздел 4.6, и по-специално елементите, изисквани съгласно точка 124 (г—е), да приемат многогодишна програма за тестване на възможността за реструктуриране за институциите, попадащи в обхвата на тяхната компетентност. Програмата следва да включва всички способности, посочени в настоящите насоки и в насоките на ЕБО относно прехвърлимостта⁸.
131. Програмата следва да обхваща период от три години (последните две са индикативни), за да се даде възможност на институциите да оптимизират своите усилия за планиране на реструктурирането. Тя трябва да се актуализира/потвърждава от органа за реструктуриране ежегодно. Резултатите от годишния преглед следва да бъдат съобщени на институциите без ненужно забавяне.
132. Органите за реструктуриране следва да съобщават на институциите програмата за тестване на възможността за реструктуриране, посочена в точка 130, и нейните годишни актуализации или потвърждения, посочени в точка 131, най-късно заедно с обобщението на основните елементи от плана за реструктуриране и оценката на възможността за реструктуриране съгласно член 10, параграф 7, буква а) от Директива 2014/59/ЕС.
133. Органите за реструктуриране следва, като имат предвид неизчерпателния списък, посочен в приложение 4, да определят в програмата за тестване на възможността за реструктуриране (посочена в точка 130) обхвата на оценките, тестовете, методологиите, практиките и инструментите, които възнамеряват да използват, за да тестват адекватността на мерките, въведени от институциите в подкрепа на изпълнението на тяхната стратегия за реструктуриране.
134. При разглеждане на избора на техники за тестване в програмата си за тестване на възможността за реструктуриране, посочена в точка 130, органите за реструктуриране следва да спазват рисковобазирани подход на базата на рисковия профил, размера и

⁸ EBA/GL/2022/11.

бизнес модела на институциите (напр. категоризация по ПНПО⁹) и общия рейтинг по ПНПО¹⁰ и да вземат предвид следното:

- а. напредъка по отношение на възможността за реструктуриране/степената, до която възможностите за реструктуриране, определени в настоящите насоки, са изпълнени; и
- б. цялостното качество на работата по вътрешното гарантиране на платежоспособността, отразено в доклада за самооценка.

135. В контекста на трансграничните групи за реструктуриране многогодишната програма за тестване на възможността за реструктуриране следва да бъде обсъдена между органите за реструктуриране на ниво група и органите за реструктуриране на дъщерните предприятия, които попадат в обхвата на настоящите насоки.

136. В случай на трансгранични групи, многогодишната програма за тестване на възможността за реструктуриране на субектите за реструктуриране, включително тестовите съгласно нея, следва да се извършва или от органа за реструктуриране на субекта за реструктуриране, или от приемащите органи за реструктуриране, в координация с органа за реструктуриране на субекта за реструктуриране, както е договорено между тях.

137. Органите за реструктуриране следва да споделят с институцията, а в случай на трансгранична група — поне с членовете на колегията за реструктуриране, резултатите от всички тестове, извършени в съответствие с програмата за тестване на възможността за реструктуриране, посочена в точка 130.

4.8. Главен оперативен протокол

138. Предприятието майка от Съюза и субектите за реструктуриране от група за реструктуриране, за която се прилагат член 92а или 92б от Регламент (ЕС) № 575/2013 или чиито общи активи на ниво група за реструктуриране надхвърлят 100 млрд. евро, и субекти, за които не се прилагат член 92а от Регламент (ЕС) № 575/2013 и които са част от група за реструктуриране, чиито общи активи са по-ниски от 100 млрд. евро, но за които органът за реструктуриране е преценил, че е разумно вероятно да представляват системен риск в случай на фалит в съответствие с член 45в, параграф 6 от Директива 2014/59/ЕС, следва да разработят главен оперативен протокол.

⁹ „Категоризация по ПНПО“ означава показателя за системната значимост на институцията, определен въз основа на размера и сложността на институцията и обхвата на нейната дейност. Вж. също раздел 2.1.1 от преразглежданите насоки на ЕБО относно ПНПО (EBA/GL/2022/03).

¹⁰ Вж. определението в преразглежданите насоки на ЕБО относно ПНПО (EBA/GL/2022/03), стр. 21. „Общ ПНПО рейтинг“ означава числения показател на общия риск за жизнеспособността на дадена институция въз основа на общата ПНПО оценка.

139. Главният оперативен протокол следва да се изисква от институции, различни от посочените в точка 138, когато органът за реструктуриране прецени, че това е оправдано от сложността на организацията и произтичащата от това необходимост от висока степен на координация на възможността за реструктуриране.

140. Главният оперативен протокол трябва да¹¹:

- а. определя ключовите роли и отговорности на висшето ръководство при подготовката и по време на реструктурирането;
- б. определя въпроса и сроковете, в които ръководството следва да взема решения в хода на подготовката за реструктуриране и в хода на реструктурирането;
- в. определя предпоставките за активирането на подоперативни протоколи (протокол за споделяне на загуби, протокол за прехвърляне, планове за действие при извънредни ситуации за достъп до ИФП, комуникация);
- г. посочва източника, сроковете и формата на източниците на информация, които ще подкрепят тези решения на съвета;
- д. демонстрира как различните елементи на изпълнението на стратегията за реструктуриране си взаимодействат помежду си, и по-специално следното:
 - i. обезценяване и преобразуване (протокол за споделяне на загуби);
 - ii. протокол за прехвърляне (когато е приложимо);
 - iii. оценка;
 - iv. финансиране и ликвидност в режим на реструктуриране (включително наблюдение на обезпеченията/финансиране при стратегия за реструктуриране);
 - v. достъп до ИФП (включително планове за действие при извънредни ситуации);
 - vi. оперативна непрекъснатост (включително каталог на услугите);
 - vii. план за оздравяване на дейността.

141. Институциите следва да актуализират своите главни оперативни протоколи най-малко веднъж годишно или след промяна в своята правна или организационна структура, или промяна в своите оперативни или финансови условия, която би могла да окаже

¹¹ В приложение 5 е представено описание на архитектурата на главния оперативен протокол на високо ниво.



съществено въздействие върху или да наложи промяна в основната документация. Резултатът от годишния преглед следва да бъде съобщен на органите за реструктуриране без неоправдано забавяне.

142. След приложение 3 от насоките относно възможността за реструктуриране се добавят приложения 4 и 5, както следва:

Приложение 4 — неизчерпателен списък на методите за тестване, които са на разположение на институциите за тяхната дейност по осигуряване на достоверност или на органите

| | |
|----------------------|---|
| а. Самосертифициране | Когато институцията самосертифицира своето съответствие с дадено правило. |
|----------------------|---|

| | |
|---------------|---|
| б. Самооценка | Самооценката е оценката от страна на институцията на собствените ѝ способности за своевременно изпълнение на изискваните задачи и за постигане на очакваното качество. Самооценката предполага преглед на съществуващите процеси и процедури и евентуално преразглеждане на поуките, извлечени от предишни стресови ситуации. Самооценката води до анализ на несъответствията между капацитета на институцията и очакванията на органа. |
|---------------|---|

| | |
|---|--|
| в. Дружество, споделящо резултатите от своите системи или вътрешно тестване чрез демонстрации пред органите/тестове чрез проследяване | „Тест чрез обхождане на протичането на операциите“ проследява стъпка по стъпка протичането на операцията през УИС или процедурите от нейното създаване до окончателното приключване. |
|---|--|

| | |
|-----------------------------|--|
| г. Тренировка за пригодност | Ориентирана към процеса, фокусирана и гъвкава проверка на достоверността на избрани стъпки от протокола. |
|-----------------------------|--|

| | |
|--------------|--|
| д. Симулация | Симулациите са симулационни упражнения в реални условия, при които институциите тестват (избрани) части от елементите, определени от органа за |
|--------------|--|

преструктуриране въз основа на тестово кризисно събитие, и определят областите, в които е необходимо подобрене, за да се гарантира, че стратегията за преструктуриране може да бъде приложена ефективно и своевременно.

е. Симулационно учение

Първоначален етап за подобряване на протоколите и осигуряване на стандартизация, последователност и съответствие с изискванията за документиране на ключови процеси по отделни стъпки, включително срокове, отговорности и зависимости.

Тестване на бек-офиса, при което се съгласуват числа между различни документи, за да се оцени точността и надеждността на даден набор от данни.

ж. Вътрешен одит

Преглед на способностите за преструктуриране от вътрешния одит като част от работата на институцията по осигуряване на гаранции за постоянна способност за преструктуриране.

з. Независима проверка от трета страна

Преглед на способностите за преструктуриране от експерт на трета страна.

и. Задълбочен преглед

Задълбочен преглед на конкретна тема, извършен в помещенията на институцията в рамките на предварително определен график.

й. Проверка на място

Проверките на място са разследвания и тестове, извършвани от органи с предварително определен обхват и времева рамка, и се извършват в помещенията на институциите. Инспекциите следва да бъдат задълбочени при спазване на принципа на пропорционалност и да имат за цел да предоставят подробна картина на адекватността и изпълнението на процесите.

Приложение 5 — Главен оперативен протокол

Илюстративна архитектура на главния оперативен протокол на високо ниво:



